

UTILIZAREA SERVICIILOR DE RAPORTARE FISCALĂ ELECTRONICĂ DESTINATE PERSOANELOR JURIDICE

USE OF ELECTRONIC TAX REPORTING SERVICES FOR LEGAL ENTITIES

CZU: 336.22:004.738.5(478)

DOI: <https://doi.org/10.53486/csc2025.33>

BLANARI VERONICA

Academia de Studii Economice din Moldova
blanari.veronica@ase.md

BULGAC CORINA

Academia de Studii Economice din Moldova
bulgac.corina@ase.md

ORCID ID: 0009-0001-4309-7469

Abstract. In recent years, digitalisation has emerged as a significant catalyst in modernizing tax systems worldwide. Resilient and secure digital services are increasingly essential not only for managing tax obligations but also for enabling full participation in society. Those who miss out on the digital era, whether due to insufficient technical skills, lack of access to necessary resources, or other obstacles, risk being left behind in an interconnected world. This paper examines electronic tax reporting services intended for legal entities, highlighting how these services provide access to information, facilitate real-time data collection from taxpayers, enable the electronic submission of standardized tax forms, and ensure compliance. The main purpose of the present paper is to analyze the digital tax reporting framework provided by the State Tax Service of Moldova and its benefits. To accomplish this, a blend of approaches is employed, including the review of specialized literature, legal regulations, and the application of deductive reasoning. The findings of the study substantiate the necessity of digitalizing the existing reporting system in the Republic of Moldova.

Keywords: tax services, electronic declaration, legal entities, digitalization, technologies

JEL Classification: H32, O30

INTRODUCERE

Progresul tehnologic rapid care a caracterizat economia digitală a condus la o serie de tendințe emergente. Una din tendințele conturate în această perioadă, este transformarea adusă de tehnologia informației și comunicațiilor, care a determinat instrumentele electronice să devină mai ieftine, mai puternice și standardizate pe scară largă, stimulând inovarea în toate sectoarele economiei.

După cum se susține și în lucrarea publicată de International Monetary Fund, odată cu capacitatea de a comercializa și de a vinde bunuri și servicii la distanță, a fost pus la încercare conceptul tradițional de sediu permanent, care se bazează pe o prezență fizică fixă ca o condiție prealabilă pentru ca guvernele să își exercite dreptul de a impozita (International Monetary Fund, 189).

În această consecutivitate logică de idei, mai întâi evidențiem scopul cercetării, care constă în studierea cadrului de raportare fiscală electronică oferit de Serviciul Fiscal de Stat din Moldova și a beneficiilor acestuia. Studiul de față analizează serviciile electronice de raportare fiscală destinate persoanelor juridice, evidențiind modul în care aceste servicii facilitează accesul la informații, colectarea datelor în timp real de la contribuabili, transmiterea electronică a formularelor fiscale standardizate și asigurarea respectării legislației.

CONȚINUT DE BAZĂ

Pornind de la faptul că soluțiile IT stimulează inovarea și colaborarea între instituțiile publice și entitățile private, ne propunem să analizăm modul în care digitalizarea tehnologică facilitează adoptarea celor mai bune practice în sistemul fiscal actual, privind sporirea exactității informațiilor colectate.

1. Materiale și metode

În procesul studiului au fost utilizate următoarele metode de investigare științifică: prioritar, analiza sistemică (analiza în ansamblu a elementelor și evenimentelor) și interpretarea logică prin aplicarea procedeeleor de deducție. Suportul științific al lucrării este constituit din cadrul normativ fiscal aferent domeniului vizat, rapoartele de activitate oferite de Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova, precum și diverse surse web relevante.

2. Rezultate și discuții

Determinând obiectul actualei cercetări, se impun anumite clarificări noționale ale sintagmei servicii digitalizate. Potrivit Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării al României, termenul de digitalizare a serviciilor se referă la furnizarea de servicii digitale către cetățeni și agenți economici, cu scopul de a reduce prezența fizică la instituțiile publice și de a diminua volumul de documente fizice generate (Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării al României, 21).

În vederea sesizării modalităților de raportare fiscală disponibile pentru entitățile economice, vom examina diversitatea serviciilor electronice integrate în pagina web oficială a SFS, așa cum este prezentată în figura 1.

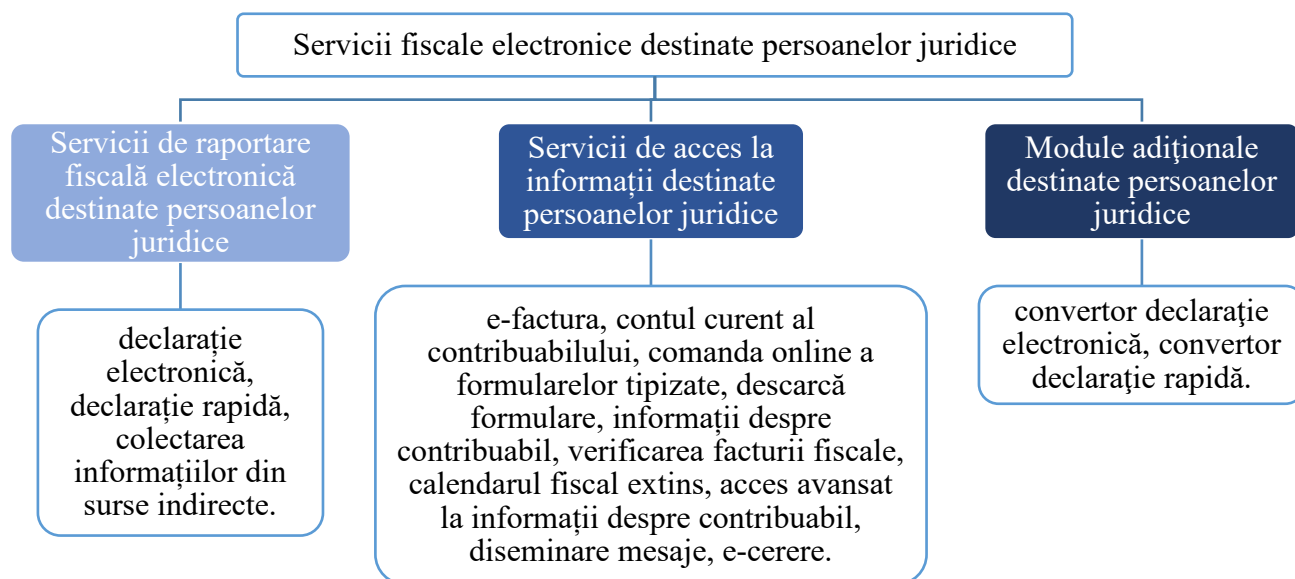

Figura 1. Lista serviciilor fiscale electronice destinate persoanelor juridice în Republica Moldova

Sursa: elaborat de autor în baza informațiilor de pe (pagina Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova)

Serviciul „Declarație electronică” reprezintă un instrument gratuit, disponibil 24 de ore din 24, pentru generarea, verificarea corectitudinii și transmiterea rapoartelor fiscale prin intermediul rețelei internet de către agenții economici, cu aplicarea semnăturilor electronice emise de către prestatorii de servicii de certificare acreditați în domeniu. Din mulțimea opțiunilor posibile utilizatorul va alege formularul necesar pentru completare, va introduce datele declarației în câmpurile formularului, respectând indicațiile sistemului informațional. De asemenea, serviciul oferă posibilitatea de a importa

declarații fiscale create preventiv folosind un sistem de contabilitate al utilizatorului. Menționăm că Serviciul de declarație electronică a fost introdus în anul 2009, inițial fiind destinat persoanelor fizice, pentru a le oferi posibilitatea de a depune online declarația cu privire la impozitul pe venit.

Serviciul „Declarația Rapidă” reprezintă o metodă automatizată de creare, verificare și imprimare a declarațiilor fiscale, prin aplicarea codului de bare bidimensional ce criptează datele introduse la etapa depunerii declarațiilor fiscale respective, la autoritatea fiscală. Avantajele utilizării serviciului sunt multiple: nu este necesară aplicarea semnăturii electronice, completarea se realizează online, iar sumele introduse sunt verificate automat, eliminând astfel erorile de calcul.

Serviciul „Colectarea informațiilor din sursele indirecte” asigură colectarea informației de la sursele indirecte către Serviciul Fiscal de Stat. Contribuabilul va beneficia de aceste servicii dacă v-a prezenta anumite documente necesare și se va conecta în baza Acordului de conectare la serviciile fiscale electronice (Bădicu *et al* 84).

În ceea ce privește modul de accesare, contribuabilii beneficiază de acces la serviciile fiscale electronice prin intermediul SIA „Cabinetul personal al contribuabilului”, oferit gratuit și accesibil pe portalul Serviciului Fiscal de Stat, sau prin „Ghișeu unic de raportare”, dezvoltat în vederea simplificării procedurii de raportare fiscală, financiară și statistică pentru toți membrii implicați în acest proces. La finele anului 2024, creșterea calității serviciilor destinate contribuabililor s-a evidențiat prin faptul că 73,68% din serviciile oferite de Serviciul Fiscal de Stat (SFS) au fost disponibile în format digital. Astfel, din totalul de 19 servicii publice prestate de SFS, 14 au fost accesibile online, iar 5 au fost oferite în mod tradițional. Totodată, menționăm că, conform Codului fiscal, darea de seamă fiscală a fost și continuă să fie prezentată, în mod obligatoriu, prin servicii informaționale reglementate de Serviciul Fiscal de Stat. Categoriile de persoane juridice care, de-a lungul anilor, au fost supuse modificărilor privind prezentarea cu utilizarea serviciilor automatizate a dărilor de seamă fiscală sunt reflectate în tabelul 1.

Tabelul 1. Categoriile de subiecți impozabili obligați să prezinte darea de seamă fiscală în format electronic

Data intrării în vigoare	Subiecții impunerii
1 ianuarie 2013	subiecții înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A.
1 iulie 2016	subiecții care au, conform numărului scriptic de salariați înregistrat în anul precedent, mai mult de 10 persoane angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte
1 ianuarie 2017	contribuabilii care la situația din 1 ianuarie 2016 aveau angajați mai mult de 5 salariați
1 ianuarie 2017	rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației
1 ianuarie 2019	contribuabilii care au 5 și mai mulți angajați
1 ianuarie 2023	toți contribuabilii subiecți ai impunerii, cu excepția persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător pentru care prezentarea dărilor de seamă utilizând metodele automatizate de raportare electronică nu este obligatorie.

Sursa: elaborat de autor în baza (Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163 din 24.04.1997., art. 187, alinl. 2¹)

Asemenea altor țări, Republica Moldova a depus eforturi considerabile în ultimii ani pentru a implementa o deservire automatizată destinată persoanelor juridice de înaltă performanță. Deservirea de calitate a cetățenilor reprezintă o valoare importantă, ghidată de motto-ul „Funcționarul fiscal – în

serviciul contribuabilului”. Aceste eforturi au implicat și adaptarea cadrului legal existent pentru a sprijini furnizarea eficientă a serviciilor fiscale.

În prezent, digitalizarea serviciilor fiscale a adus o serie de beneficii semnificative atât pentru autoritățile fiscale, cât și pentru contribuabili. Acestea includ:

- viteza sporită de depunere a declarațiilor - optimizarea timpului de lucru și reducerea suportului de hartie, duplicarea documentelor;
- creșterea eficienței muncii - eliminarea erorilor și costurilor asociate cu depozitarea și arhivarea fizică a documentelor;
- exigența de transparență - transparența, accesibilitatea și simplificarea procesului de obținere a informațiilor, comunicării și evaluării cu contribuabilii;
- îmbunătățirea relațiilor fiscale cu contribuabilii - funcționarul fiscal va fi eliberat de mai multe sarcini care îl suprasolicitau, ceea ce ar putea reduce riscul apariției unor situații conflictuale în urma interacțiunilor directe;
- identificarea rapidă a evaziunii fiscale - permite autorităților fiscale să obțină același volum de venituri cu un nivel mai scăzut al impozitelor și taxelor sau să crească volumul încasărilor menținând aceleași cote fiscale.

CONCLUZII

În concluzie, vom reitera că sistemele de tehnologie a informației și comunicațiilor, din ce în ce mai sofisticate, fac dificilă prezicerea evoluțiilor viitoare ale economiei, iar acestea trebuie monitorizate atent, deoarece pot genera provocări pentru factorii de decizie în politica fiscală. Pentru îmbunătățirea serviciilor fiscale electronice, se constată necesitatea personalizării acestora, permițând utilizatorilor să salveze informațiile personale, să primească notificări relevante și să acceseze ușor serviciile preferate, alături de implementarea unui program de evaluare a satisfacției contribuabililor și dezvoltarea aplicațiilor mobile de e-guvernare. Astfel, este esențial ca autoritățile publice să continue adaptarea legislativă și tehnologică a sistemului fiscal pentru a răspunde nevoilor persoanelor juridice aferente eficienței și accesibilității serviciilor fiscale electronice.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Bădicu, Galina, *et al.*. *Raportarea informațiilor contabile prin prisma serviciilor fiscale online: provocări și avantaje. Provocările contabilității în viziunea tinerilor cercetători*. Ediția a III-a, Conferința Științifică Internațională, 15 martie 2019, Chișinău, ASEM, 2019, pp. 84. ISBN 978-9975-75-950-2.
2. Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163 din 24.04.1997. Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 18.09.1997, nr.62 art. 522. Disponibil: <http://www.lex.md/fisc/codfiscaltxtro.htm> [Accesat la 5.03.2025].
3. International Monetary Fund. *Corporate Income Taxes under Pressure*. P. 189. Disponibil la: <file:///C:/Users/Acer/Downloads/9781513511771-9781513511771pdf>. [Accesat la 5.03.2025].
4. Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării a României. *Ghidul digitalizării: Repere informative ale transformării digitale a serviciilor publice*. P. 21. Disponibil la: https://www.mcid.gov.ro/wp-content/uploads/2024/07/20240702_Ghidul_Digitalizarii.pdf. [Accesat la 10.03.2025].
5. Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova. *Servicii fiscale electronice destinate persoanelor juridice*. Disponibil la: <https://servicii.fisc.md/companies.aspx> [Accesat la 5.03.2025].
6. Serviciul Fiscal de Stat. *Raport de activitate al Serviciului Fiscal de Stat 2024*, 28 februarie 2025. Disponibil la: <https://sfs.md/uploads/files/Rapoarte%20anuale/> [Accesat la 5.03.2025].